

STATENS HISTORISKA MUSEER

SAMT ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

Kommunantikvarien/stadsarkitekten
Uppsala kommun Plan- och byggnadsnämnden

Inkom 2015-05-11

Datier

2013/001157

Aktbilaga

Datum 2015-05-07

Dnr 5.1.1-00163-2015

(RAÄ dnr: 3.1.1-04106-2014)

Härmed översänds information om att rapporten över den arkeologiska förundersökningen nedan snart finns på vår hemsida:

Rapport 2015:42

Inför detaljplaneläggning av Uppsala arena

Uppland, Uppsala socken

Numera skickar vi inte färdiga rapporter till er, endast skriftlig information om de nya rapporter som rör ert område. Dessa går att läsa på Riksantikvarieämbetets hemsida: <http://www.raa.se/hitta-information/samla/>

Åsa Östlund

STATENS HISTORISKA MUSEER
Arkeologiska uppdragsverksamheten
Hägersten

Arkeologiska uppdrags-
verksamheten

Instrumentvägen 19
12653 Hägersten

Tel 010-480 80 00

Hemsida www.arkeologiuv.se

Org.nr 202100-4953

STATENS HISTORISKA MUSEER

SAMT ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

Uppsala kommun
Kontoret för samhällsutveckling
753 75 Uppsala

Datum 2015-05-07

Dnr 5.1.1-00163-2015

(RAÄ dnr: 3.1.1-04106-2014)

Härmed översänds rapporten över den arkeologiska utredningen för:

Uppland

Vaka socken

Inför detaljplaneläggning av Uppsala arena

Har Ni några frågor om rapportens innehåll eller ärendets fortsatta handläggning, ber vi er ta kontakt med rapportansvarige, Magnus Lindberg, tel 010-480 81 25 eller regionchef Johan Anund, tel 010-480 80 61..

För eventuella vidare antikvariska åtgärder ber vi Er också kontakta länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

AU tackar för Ert förtroende och ser fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Arkeologiska uppdrags-
verksamheten

Instrumentvägen 19
12653 Hägersten

Tel 010-480 80 00

Hemsida www.arkeologiuv.se

Org.nr 202100-4953

Åsa Östlund

STATENS HISTORISKA MUSEER
Arkeologiska uppdragsverksamheten
Hägersten

UPPSALA KOMMUN
Plan- och byggnadsnämnden

Inkom 2015 -05- 1 1

Diarie nr 2015/001157

Aktbilaga

ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

RAPPORT 2015:42

ARKEOLOGISK UTREDNING, ETAPP 2

Inför detaljplaneläggning av Uppsala arena

Uppsala län, Uppland, Uppsala kommun, Vaksala socken, Brillinge 4:4

Magnus Lindberg

ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

RAPPORT 2015:42

ARKEOLOGISK UTREDNING, ETAPP 2

Inför detaljplaneläggning av Uppsala arena

Uppsala län, Uppland, Uppsala kommun, Vaksala socken, Brillinge 4:4

Dnr 5.1.1-00163-2015

Magnus Lindberg

STATENS HISTORISKA MUSEER

SAMT ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

STATENS HISTORISKA MUSEER
Arkeologiska uppdragsverksamheten

Kontoret i Hägersten:
Instrumentvägen 19
126 53 HÄGERSTEN
Fax: 010-480 80 94

Kontoret i Uppsala:
Hållnäsgratan 11
752 28 UPPSALA
Fax: 010-480 80 47
Tel.: 010-480 80 00

www.arkeologiuv.se
e-post: fornamn.efternamn@shmm.se
www.shmm.se

© 2015 STATENS HISTORISKA MUSEER
Arkeologiska uppdragsverksamheten
Rapport 2015:42

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Gävle 2013. Medgivande I 2012/0744.
Kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Bildredigering och layout Åsa Östlund
Tryck/utskrift Arkitektkopia AB, 2015

Innehåll

Inledning	6
Topografi	6
Antikvarisk bakgrund	6
Syfte och metod	7
Resultat	8
Norra området	8
Södra området	8
Sammanfattning	9
Potential	10
Referenser	10
Administrativa uppgifter	11

Bilagor

1. Schakttabell	12
2. Anläggningstabell	13
3. Fyndtabell	13

Figurer

1. Läget för utredningen markerat på utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.	14
2. Utredningsområdet (blå linje) samt kända fornlämningar markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:5 000.	15
3. Plan över norra området med schakten markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:600.	16
4. Plan över södra området med schakten markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:700.	17
5. Stolphål AS428 i schakt OS420. Foto	18
6. Maskin och arkeolog i arbete i området där nya förhistoriska lämningar påträffades. Foto.	18

Under tidig vinter år 2014 genomförde Riksantikvarieämbetet, arkeologiska uppdragsverksamheten, UV Mitt en kompletterande arkeologisk utredning i Uppsala kommun, Vaksala socken. Anledningen var att Uppsala kommun, kontoret för samhällsutveckling, i det berörda området arbetade med en detaljplaneläggning för Uppsala arena. Den kompletterande utredningen innefattade större delen av den grusade cirkusplatsen i Gränby samt åkermarken söder och öster om den.

Inledning

Under tidig vinter 2014 genomförde Riksantikvarieämbetet, arkeologiska uppdragsverksamheten, UV Mitt, en kompletterande arkeologisk utredning i Uppsala kommun, Vaksala socken. Anledningen var att Uppsala kommun, kontoret för samhällsutveckling, i det berörda området arbetade med en detaljplaneläggning för Uppsala arena. Den kompletterande utredningen innefattade större delen av den grusade cirkusplatsen i Gränby samt åkermarken söder och öster om den.

När den första utredningen utfördes 2008 fanns inom undersökningsområdets östra del en luftburen kraftledning. Säkerhetsföreskrifter för arbete under ledningar gjorde att den östra delen vid detta tillfälle inte kunde undersökas.

År 2008 förundersöktes västligaste delen av cirkusplatsen i anslutning till fornlämning Vaksala 272:1. Det konstaterades att detta område av cirkusplatsen var urschaktat. I anslutning till den tidigare arkeologiska utredningen upptäcktes en boplat, Vaksala 375, söder om den grusade cirkusplatsen. Tre stolphål samt en mörkfärgning som skulle kunna vara ett stolphål eller nedgrävning av något slag konstaterades. Utredningen ansåg att det fanns möjligheter att boplaten kunde sträcka sig vidare inunder den grusade ytan. Eventuella boplatlämningar kunde finnas kvar, om området inte schaktats ur i samband med anläggandet av cirkusplatsen.

När den kompletterande utredningen startade i december 2014 var kraftledningen och kraftledningsstolparna nedmonterade och området tillgängligt.

Den första januari 2015 bytte Riksantikvarieämbetet Arkeologiska uppdragsverksamheten huvudman och blev en del av Statens Historiska Museer. Rapporten färdigställdes under den nya huvudmannen.

Topografi

Undersökningsområdet var beläget i åkermark med lerjordar och omfattade drygt 18 000 kvadratmeter. I sydväst, strax utanför undersökningsområdet, återfanns en bergshöjd som var belägen 33–34 meter över havet. Inom undersökningsområdet var höjden ca 25–26 meter över havet, med en högsta punkt i den västra delen. Åkermarken sluttade svagt mot öster. Vägbyggen samt anläggandet av cirkusplatsen hade påverkat de topografiska förhållandena i landskapet och höjdskillnaden mellan de västra och östra delarna av åkermarken hade därmed minskat. Den allra sydligaste delen av området var påverkad av sentida aktiviteter och avskuren från den norra åkermarken av ett modernt dike. Undersökningsområdet öppnade i söder upp sig mot en dalgång. Idag finner man bland annat Gränby centrum i nämnda dalgång.

För vidare, mer ingående info om topografi inom och omkring undersökningsområdet hänvisas till utredningen från 2008 som denna undersökning kompletterar (Eriksson & Björck 2009).

Antikvarisk bakgrund

Undersökningsområdet ligger i direkt anslutning till Uppsala stads närhet och dess speciella placering i förhållande till staden, dess relation till centralmakt och kyrka är beskriven i den tidigare arkeologiska rapporten

(Eriksson & Björck 2009). Undersökningsområdet ligger inom Brillinge bys gamla ägor och angränsar till flera fornlämningar.

Området har undersökts intensivt de senaste decennierna i takt med nya vägdragningar, rondellbyggen samt byggnader. I närområdet finns lämningar från åtminstone äldre bronsålder och framåt. Direkt söder om cirkusplatsen återfinns Vaksala 375 som upptäcktes i samband med den tidigare utredningen. Fornlämningen registrerades som en boplatslämning.

För ytterligare fördjupad läsning och inblick i områdets antikvariska bakgrund hänvisas till utredningsrapporten (Eriksson & Björck 2009) samt ytterligare relevanta rapporter (exempelvis Lucas & Lucas 2013).

Syfte och metod

Syftet med den arkologiska utredningen var att genom sökschaktning komplettera de områden som inte undersöktes år 2008. De områden som inte ingått, eller av säkerhetsskäl inte utreddes i den tidigare arkeologiska utredningen skulle nu utredas. Ett delsyfte med aktuell utredning var att klarlägga om ytterligare lämningar fanns under cirkusplatsen eller om den var urschaktad.

Utredningen utfördes genom att maskingrävda schakt lades i åkermarken och i den grusade cirkusplatsen. Schakten var 5–20 meter långa, en skopbredd breda (1,8 m) och placerade för att optimalt täcka utredningsområdet. Vissa schakt blev något kortare än vad som angetts i undersökningsplanen, speciellt i den grusade ytan då den i stora delar var urschaktad. Istället för att dra längre schakt grävdes fler schakt för att finna områden som inte var urschaktade. I en del fall utökades schaktbredden för att frilägga och konstatera utbredning i plan av funna anläggningar. Schakten placerades i olika längdriktningar för att täcka undersökningsområdet på mest effektiva sätt. Schaktning skedde skiktvis ned till anläggningsnivå eller i de fall sådana inte påträffades, ned till steril nivå. Alla schakt återfylldes efter slutförd utredning.

Områden där anläggningar konstaterades utreddes inte ytterligare. Områden där anläggningar/kulturlager inte konstaterades utreddes mer intensivt.

Insamling av fynd skedde genom handplock och metalledetektering. Syftet med insamlingen var att finna fornlämningsindikerande inslag i matjorden. Detekteringen skedde skiktvis i samband med schaktning. Föremål med uppenbart modern karaktär skulle kastas redan i fält, medan fynd med eventuellt förhistoriskt eller medeltida ursprung skulle samlas in och registreras. Endast eventuella fynd med hög vetenskaplig potential skulle konserveras.

Schakt samt anläggningar dokumenterades i plan med hjälp av RTK-GPS. Schaktbeskrivningar med uppgift om matjordstjocklek, mått och karaktär dokumenterades fortlöpande. Funna anläggningar dokumenterades i plan och fotograferades. Den digitala dokumentationen lagrades och bearbetades i fältdokumentationsprogrammet Intrasis 3.0. Informationen bearbetades även i GIS-programmet ArcMap 10.1.

Resultat

Norra området

Undersökningsområdet var drygt 11 000 kvadratmeter stort och bestod till största del av den så kallade cirkusplatsen som var anlagd på gammal jordbruksmark. Öster om cirkusplatsen fanns en smal remsa med jordbruksmark som vid undersökningstillfället var plöjd (fig. 3).

Schaktningen startade i norra delen och det konstaterades snabbt att cirkusplatsen till stor del var urschaktad. I schakt OS247 samt i några ytterligare schakt i norr fanns rester av ett nedre matjordslager. I schakt OS266 påträffades ett mynt, F1 med präglingsåret 1724. Inga anläggningar eller kulturlager framkom i de schakt där det fortfarande fanns kvar ett tunnare matjordslager. Fnyk av bränd lera kunde däremot påvisas i matjordsresterna i en del schakt. Metalldetekteringen gav inga indikationer på förhistoriska inslag inom området.

Grusplanens södra del angränsade till Vaksala 375. Två schakt (OS235, OS239) lades här i nordvästlig-sydöstlig riktning. De båda schakten hade likartad stratigrafi. Deras södra delar, närmast Vaksala 375 hade ett tunnare matjordslager som efterföljdes av steril undergrund. Längre mot nordväst var all matjord, samt delar av sterilen avlägsnad. En nordlig fortsättning av boplatsen Vaksala 375 kunde inte uteslutas, men var inte längre bevarad.

Västra delen av cirkusplatsen var helt urschaktad ner till steril undergrund. Skillnaden mellan östra och västra delarna berodde på de topografiska förutsättningarna i området. De västra delarna hade schaktats ur mer för att utjämna höjdskillnader gentemot de lägre östra och nordöstra delarna.

Nordöst och öster om cirkusplatsen fanns en smal korridor med plöjd åkermark och i denna drogs totalt åtta schakt. I anslutning till den smala åkerkorridoren fanns tidigare en kraftledning med kraftledningsstolpar. Ditsättning och borttagande av kraftledningsstolparna hade stört området och matjorden var på sina håll kraftigt omrörd och uppblandad med den leriga undergrunden. Metallstag som tolkades ha utgjort fästen för kraftledningsstolparna fanns kvar i marken. Inga lämningar eller kulturlager påträffades här. Metalldetekteringen gav inget resultat, främst framkom yngre metallskräp som kunde härledas till aktiviteter kring närliggande väg eller till kraftledningsstolparna. Matjorden innehöll även recent byggskräp i form av gult tegel.

Södra området

Området var på totalt cirka 6 200 kvadratmeter och fanns söder om den grusade cirkusplatsen (fig. 4). Den nordvästra delen av området var något mer höglänt och angränsade till boplatsen Vaksala 375 som framkom i samband med den föregående utredningen 2008. Schakten öster om Vaksala 375 var alla tomma. Syftet var inte att avgränsa redan befintlig fornlämning utan att söka nya anläggningar och schakten placerades därefter. En bit söder om boplatsen, i schakt OS397, framkom härden AH404. Ytterligare en härd, AH494 framkom i schakt OS490. I schakt OS420 påträffades ett mindre stolphål AS428 med stenskoning. De nya anläggningarna gränsar till fornlämning Vaksala 103 i väster.

De nya anläggningarna undersöktes inte, utan dokumenterades och tolkades enbart okulärt och i plan. Gemensamt för de nyfunna anläggningarna var att de alla fanns inom det mer höglänta, västra partiet av området. Denna del hade ett tunnare matjordslager än vad som var fallet längre åt öster. I schakten söder om de påträffade anläggningarna framkom inga fler arkeologiska lämningar.

Alla schakt i det södra området metalldetekterades. Inga fynd med förhistorisk eller medeltida datering påträffades, men i schakt OS379 och schakt OS522 framkom tre mindre Cu-bleck (F2, F3 och F4). De var alla lösfynd från ploglagret och en närmare datering var inte möjlig. En del av en sölja i Cu-legering (F5) från schakt OS395 tolkades vara från efterreformatorisk–nyare tid.

I de sydöstra delarna närmast vägen, var matjorden betydligt tjockare än i övriga delar. Troligen har matjord påförts till denna, lägre liggande del. Ett fåtal obrända djurben påträffades i den övre delen av ploglagret. Det tjockare matjordslagret har sannolikt förts på denna del i samband med vägbygge i närområdet, troligen i samband med anläggandet av rondellen i sydöst.

Undersökningsområdet söder om diket

Delen av undersökningsområdet söder om diket omfattade ett cirka 800 m² stort område och bestod av fyllningsmaterial med ett tunt lager lerig matjord. Visuellt var denna del mer höglänt än åkermarken norr om diket. Området var mycket påverkat av sentida aktiviteter och i dess södra del fanns en fjärrvärmeledning. Ett schakt drogs i områdets norra del (OS539) för att säkerställa att den visuella bilden av ett stort område stämde överens med den verkliga bilden. Schaktets övre del bestod av ett gräsbevuxet lerlager som efterföljdes av en asfaltyta och därefter en meter grov bergkross. Området är en rest av en äldre vägsträckning som övergivits när rondellen sydöst om undersökningsområdet byggts och vägarna rätats upp. Området hade schaktats ur i vägens sträckning och eventuella lämningar under vägbanan var borta. Denna del undersöktes därför inte vidare.

Sammanfattning

Sammanlagt 60 schakt drogs inom utredningsområdet och den totala ytan som schaktades var 1 093 kvadratmeter. Inom utredningsområdet framkom tre nya anläggningar av förhistorisk karaktär. Det rörde sig om två härdar samt ett mindre stolphål med stenskoning. Inga ¹⁴C-dateringar eller undersökningar av anläggningarna skedde i detta skede utan de bedömdes endast okulärt. Anläggningarna påträffades söder om boplatsen Vaksala 375 och låg inom den mer höglänta, västra delen av undersökningsområdet. Den östra delen av undersökningsområdet innehöll inga anläggningar. En del störningar från de kraftledningsstolpar som stått inom området kunde konstateras och matjorden var bitvis omörd och uppblandad med undergrund.

Den grusade cirkusplatsen visade sig till största delen vara urschaktad. Ingen fortsättning av boplatsen Vaksala 375 fanns därmed bevarad norrut. I de delar av grusplanen som fortfarande hade kvar ett tunt lager matjord påträffades inga anläggningar. Myntet från cirkusplatsen som framkom

genom metalledetektering av matjorden hade en datering till efterreformatisk tid.

Schakten inom hela området var i det närmaste fyndtomma, några av dem innehöll fnyk av bränd lera. Inga kulturlager kunde emellertid påvisas. Metallfynd med tydligt förhistoriskt eller medeltida ursprung framkom inte, men tre Cu-bleck från södra området insamlades. Två av dem kom i ett och samma schakt i söder. Inga anläggningar kunde under utrednings-skedet härledas till fynden.

Potential

De nya arkeologiska anläggningarna var alla av boplatskaraktär och föreslås ingå i redan känd fornlämning (Vaksala 375) och få namnet Vaksala 375:2 (för avgränsning, se figur 4). Inget motsäger att det mellan Vaksala 375 och den föreslagna, nya fornlämningen finns ytterligare anläggningar som eventuellt binder ihop de båda lämningarna till en enhet. Ingen avgränsning av boplatsten gjordes då uppdragets syfte inte var att avgränsa utan att fastställa om området innehöll ytterligare okända lämningar. De nyfunna lämningarna bör ses i ett större perspektiv och ingår sannolikt i en boplatst som troligen haft sitt centrum längre norrut, snarare än söder- eller österut. De nyfunna lämningarna ligger sannolikt i boplatsorådets ytterkant.

Väster om anläggningarna gick en grusväg som ledde fram till cirkusplatsen. Inga schakt drogs i grusvägen, då den låg utanför området, men vid en eventuell arkeologisk förundersökning föreslås att schakt dras i vägen för att konstatera om anläggningar finns bevarade därunder.

Referenser

- Eriksson, T. & Björck, N. 2009. Fornlämningskomplex och agrara lämningar vid Gränby arena. Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala, rapport 2009:6. Stockholm.
- Fagerlund, D. 2003. Brillinge – en järnåldersgård i stormannamiljö. Upplandsmuseet, rapport 2003:14. Uppsala.
- Frisberg, K., Larsson, F. & Seiler, A. 2007. Löfstaholm – Boplatstämningar från yngre järnålder–folkvandringstid utmed Samnan. Riksantikvarieämbetet, UV GAL, rapport 2007:1. Stockholm.
- Frölund, P. & Schütz, B. 2007a. Bronsålder i Samnans dalgång. I: Hjärthner–Holdar, E. Ranheden, H. & Seiler, A. Land och och samhälle i förändring. Uppländska bygder i ett långtidsperspektiv. Arkeologi E4 Uppland–Studier. Volym 4. Riksantikvarieämbetet UV GAL, SAU, Upplandsmuseet. Uppsala.
- 2007b. Bebyggelse och bronsåldersbyggnader i Bredåker & Gamla Uppsala. Upplandsmuseet, rapport 2007:03. Uppsala.
- Lucas, M. & Lucas, R. 2013. Kring Vaksala prästgårds hage – från bronsåldersliv till vendeltidsdöd i Vaksalas centralbygd. Upplandsmuseet, rapport 2013:31. Uppsala.

Administrativa uppgifter

SHMM:s dnr: 511-00163-2015 (RAÄ:s dnr: 3.1.1-04106-2014).

Länsstyrelsens dnr: 431-6487-14.

SHMM:s projektnr: A12990 (RAÄ:s projektnr: 12990).

Intrasisprojekt: SHMM2014:205.

Undersökningstid: 1–5 dec. 2014.

Projektgrupp: Maria Lingström, Magnus Lindberg och
Linus von Schantz (maskinförare).

Underkonsulter: Hägglunds Maskiner AB, Lambertsson.

Exploateringsyta: 18 000 kvadratmeter.

Undersökt yta: 1 093 kvadratmeter.

Läge: Fastighetskartan, blad 66G4ES Gamla Uppsala.

Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn:

x6640956 y649680.

Höjdsystem: Rikets, RH 2000.

Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska
arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: 24 foton med Unr 5290_1–24.

Dokumentationshandlingarna lagras tillsammans med

Intrasis-databasen.

Fynd: Inga föremål kommer att fyndfördelas.

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

Alla mått i meter.

Schaktnr	Längd, m	Bredd, m	Maxdjup, m	Minidjup, m	Beskrivning
200	8,8	1,8	1	1	0,7 meter påfört grus, därefter 0,20 meter kompakterad brungrå lera i norr. Undergrund av ljus lera. Markfast sten i norr.
211	5,5	1,8	0,9	0,9	0,65 meter påfört grus, därefter 0,13 meter brungrå lerjord. Undergrund av flammig, ljusgrå lera.
215	19	1,8	0,85	0,85	Påfört grus 0,65 meter, därefter 0,10 meter kompakt brungrå lera. Undergrund av ljus flammig gråbrun lera.
219	5,7	1,8	0,7	0,7	Grus 0,50 meter, därefter brungrå kompakterad lera 0,10 meter. Undergrund av ljus gråbrun flammig lera.
223	8,8	1,8	0,65	0,65	Grus 0,40 meter, därefter kompakterad grå lera 0,15 meter. Undergrund av ljusbrun lera.
231	11,5	1,8	0,9	0,9	Grus 0,70 meter, därefter ett kompakt, 0,10 meter grått lager lera. Undergrund av flammig ljusgrå och brun lera.
235	7,3	1,8	0,6	0,1	I söder 0,10 meter brungrå lera. Två meter åt norr urschaktat. Igenfyllt med grus 0,60 meter. Undergrund av ljus flammig gråbrun lera.
239	6,1	1,8	0,75	0,1	I söder matjord 0,10 meter. Urschaktad i norr och igenfylld med grus 0,60 meter. Undergrund av ljus flammig, gråbrun lera.
243	10,5	1,8	0,5	0,35	I söder brungrå matjord 0,35 meter. fem meter åt NV urschaktat och igenfyllt med grus 0,30–0,50 meter.
247	7	1,8–4,75	0,9	0,9	Vinklat schakt. Grus 0,65 meter, därefter 0,1–0,15 meter matjord. Innehöll fnyk av bränd lera samt ett fåtal fynd av järn.
266	10,2	1,8	1,1	1,1	Grus 0,60 meter, därefter kompakterad grå lera 0,28 meter med ett fåtal järn, bl.a. hästkosöm. Undergrund av ljus lera.
270	7,3	1,8	0,8	0,8	Grus och betongrester 0,70 meter, därefter undergrund.
274	7	1,8	0,8	0,7	Grus 0,70 meter, därefter steril lera.
278	7,2	1,8	0,8	0,6	Grus 0,6–0,75 meter, därefter steril undergrund.
282	6,9	1,8	0,7	0,7	Grus 0,65 meter, därefter steril ljusbrun lera.
286	9,7	1,8	0,75	0,6	Grus 0,6–0,70 meter, därefter steril lera.
290	10	1,8	0,75	0,7	Grus 0,60 meter, därefter steril lera.
294	10,8	1,8	0,8	0,35	Grus 0,35–0,75 meter, därefter steril lera.
298	7,2	1,8	0,4	0,4	Grus 0,35 meter, därefter undergrund av ljusbrun lera.
302	4,3	1,8	0,5	0,4	Grus 0,35–0,40 meter, därefter steril lera.
306	7,3	1,8	0,5	0,5	Grus 0,45 meter, därefter steril lera.
310	4,8	1,8	0,25	0,2	Grus 0,20 meter, därefter steril lera.
314	9	1,8	0,8	0,65	Grus 0,6–0,70 meter, därefter steril lera.
318	8	1,8	0,6	0,55	Grus 0,50 meter, därefter steril lera.
322	8,7	1,8	0,4	0,35	Grus 0,30–0,35 meter, därefter steril lera.
326	11,4	1,8	0,55	0,5	Ploglager 0,35 meter, hårdare sula av matjord 0,15 meter, därefter undergrund av lera. Enstaka tegel, bränd lera samt järnskrot.
330	10,3	1,8	0,5	0,5	Ploglager 0,45 meter, därefter steril ljusbrun lera. Enstaka fnyk av tegel samt järnskrot.
334	10,6	1,8	0,45	0,3	Ploglager 0,45 meter med enstaka fnyk av bränd lera, tegel. Därefter undergrund av ljus steril lera. Grusigt område i norr.
338	10,3	1,8	0,3	0,3	Ploglager 0,25 meter med enstaka järn, därefter steril ljusbrun lera.
344	10,5	1,8	0,5	0,3	Ploglager med inblandning av undergrund 0,40 meter. Området urgrävt och igenfyllt.
351	6,6	1,8	0,5	0,5	Ploglager 0,40 meter. Stört i öster. I väster undergrund av lera.
359	6,5	1,8	0,55	0,4	Ploglager 0,40 meter med inslag av undergrund. Innehöll en del recent tegelsten. Undergrunden av skivig grå lera.
363	10,4	1,8	0,45	0,35	Ploglager 0,40 meter, därefter undergrund av flammig grå lera.
367	11	1,8	0,5	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter flammig gulgrå lera.
371	15	1,8	0,35	0,35	Ploglager 0,30 meter, därefter steril ljusbrun lera.
379	10,7	1,8	0,4	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter steril ljusbrun lera.
383	11,4	1,8	0,35	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter steril brun lera.
387	15	1,8	0,35	0,35	Ploglager 0,35 meter, därefter undergrund av ljusbrun lera.
391	14,9	1,8	0,45	0,35	Ploglager 0,35–0,40 meter. Tunnare i väster. Undergrund av ljusbrun lera.

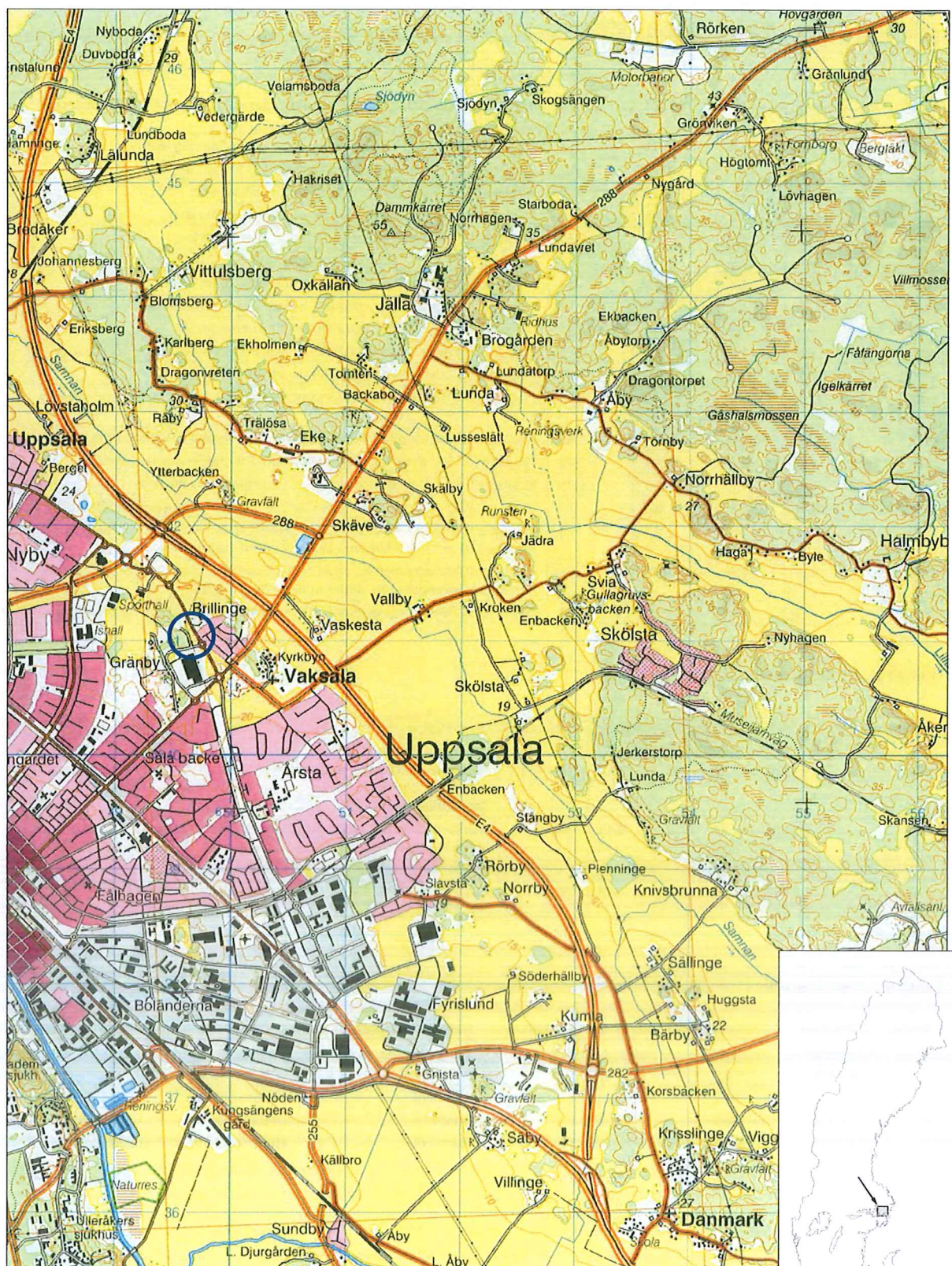
Schaktnr	Längd, m	Bredd, m	Maxdjup, m	Minidjup, m	Beskrivning
397	16	1,8–3,2	0,35	0,35	Ploglager 0,30 meter, därefter undergrund av ljusbrun flammig lera. Dubbel skopbredd i NV.
420	10,5	1,8–4,7	0,4	0,4	Ploglager 0,35–0,40 meter. Undergrund av flammig ljus lera. Utvidgat i öster i anslutning till stolphål. AS428.
439	11	1,8	0,35	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter undergrund av ljus flammig lera.
443	12,6	1,8	0,35	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter ljus undergrund av flammig lera.
448	17,8	1,8	0,35	0,3	Ploglager 0,30 meter, därefter ljus flammig undergrund.
460	11,3	1,8	0,45	0,45	Ploglager 0,40 meter, därefter undergrund av flammig lera.
464	6,3	1,8	0,45	0,35	Ploglager 0,40 meter, därefter undergrund av brungrå lera.
468	11,3	1,8	0,4	0,35	Ploglager 0,35–0,40 meter, därefter undergrund av ljusbrun lera.
472	11,3	1,8	0,5	0,4	Ploglager 0,40 meter, därefter undergrund av ljusbrun lera.
476	12	1,8	0,5	0,3	Ploglager 0,30–0,40 meter, därefter undergrund av ljusbrun lera.
480	9,4	1,8	0,55	0,45	Mörkbrun lera 0,35–0,40m, därefter flammig undergrund.
484	9,6	1,8	0,5	0,4	Ploglager 0,4 meter, därefter steril brun lera. Ett modernare rör mitt i schaktet.
490	16,3	1,8	0,4	0,4	Ploglager 0,35 meter, därefter undergrund av siltig lera.
508	11,3	1,8	0,55	0,55	Ploglager 0,40 meter med kolfnyk samt fnyk av bränd lera. Undergrund av brun lera.
512	11,6	1,8	0,4	0,35	Ploglager 0,35–0,40 meter. Tjockare i öster. Undergrund av ljusbrun/grå siltig lera.
516	6,2	1,8	0,45	0,45	Ploglager 0,35–0,40 meter, därefter ljusbrun och gråflammig undergrund.
522	6	1,8	0,45	0,35	Ploglager 0,35 meter, därefter undergrund av ljusbrun siltig lera.
526	10,6	1,8	0,5	0,4	Ploglager 0,30–0,35 meter med fnyk av bränd lera. Undergrund grå och brun (ljus).
530	14,8	1,8	0,7	0,5	Ploglager 0,40 meter. Innehöll fnyk av bränd lera. Därefter en hård sula av kompakt grå lera 0,20 meter. Undergrund av ljusgrå samt ljusbrun lera.
535	6,4	1,8	0,75	0,75	Ploglager 0,40 meter med inslag av bränd lera. Därefter en hård sula i öster 0,35 meter av grå kompakt lera. Undergrund av ljusbrun lera.
539	3	1,8	1,3	1,3	Påford lera 0,40 meter som efterföljdes av vägbeläggning. Därefter bergskross.

Bilaga 2. Anläggningstabell

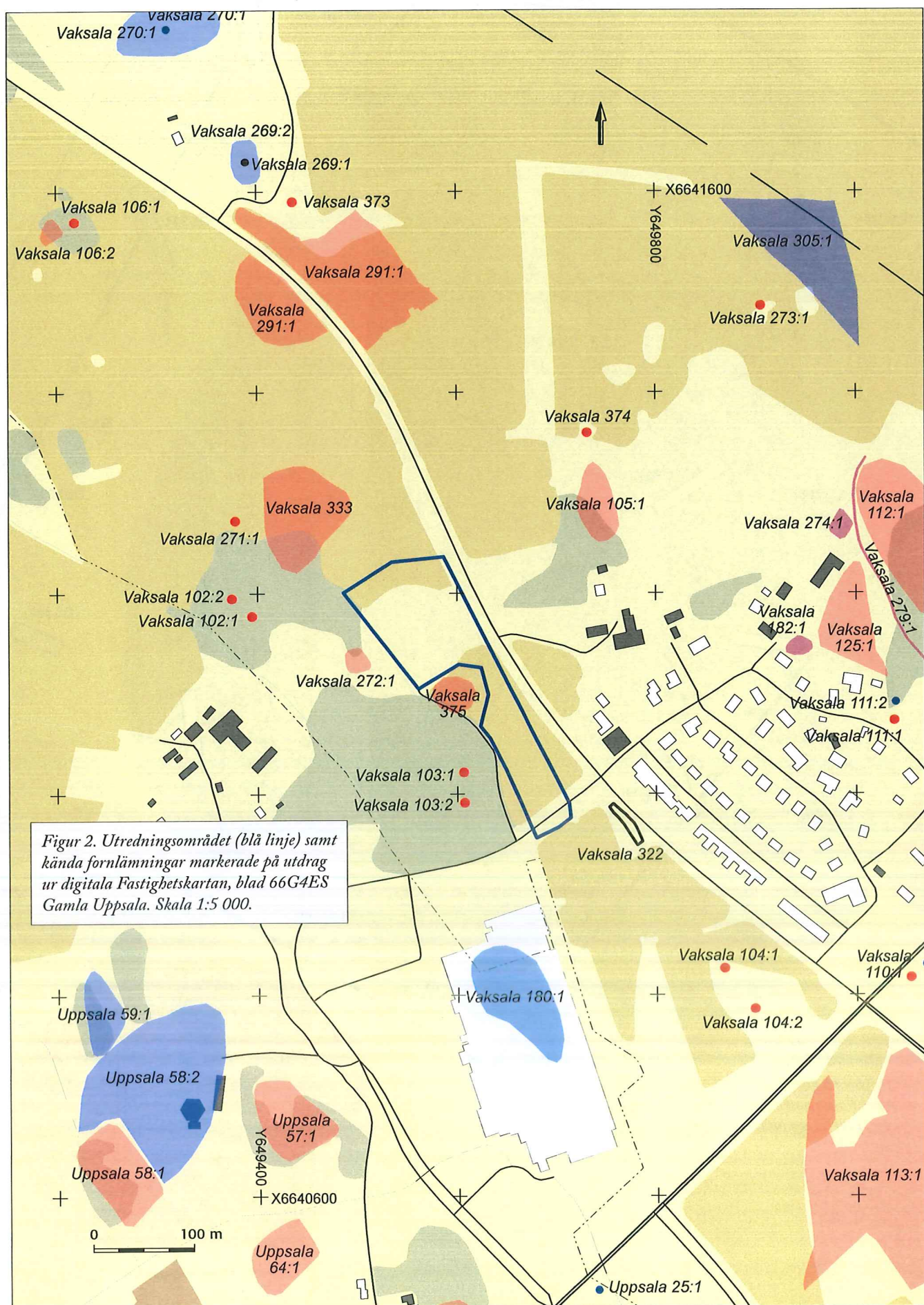
Anläggningsnr	Typ	Längd, m	Bredd, m	Undersökt	Anmärkning
404	Härd	1	0,7	Nej	Framkom direkt under matjordslager. Syntes i plan som en mörkfärgning med kol. Ytligt syntes skörbränd samt skärvig sten. Sannolikt en hårdbotten.
428	Stolphål	0,55	0,42	Nej	Mörkbrun färgning med träkol, bränd lera samt tre stenar. Den största stenen rundad, 0,06–0,15 meter, de övriga två kantiga och 0,07 meter i diameter. Den ena stenen lätt skörbränd.
494	Härd	0,85	0,8	Nej	Fyllning av mörkgrå siltig lera med rikliga inslag av kol och sot. Sannolikt en hårdbotten.

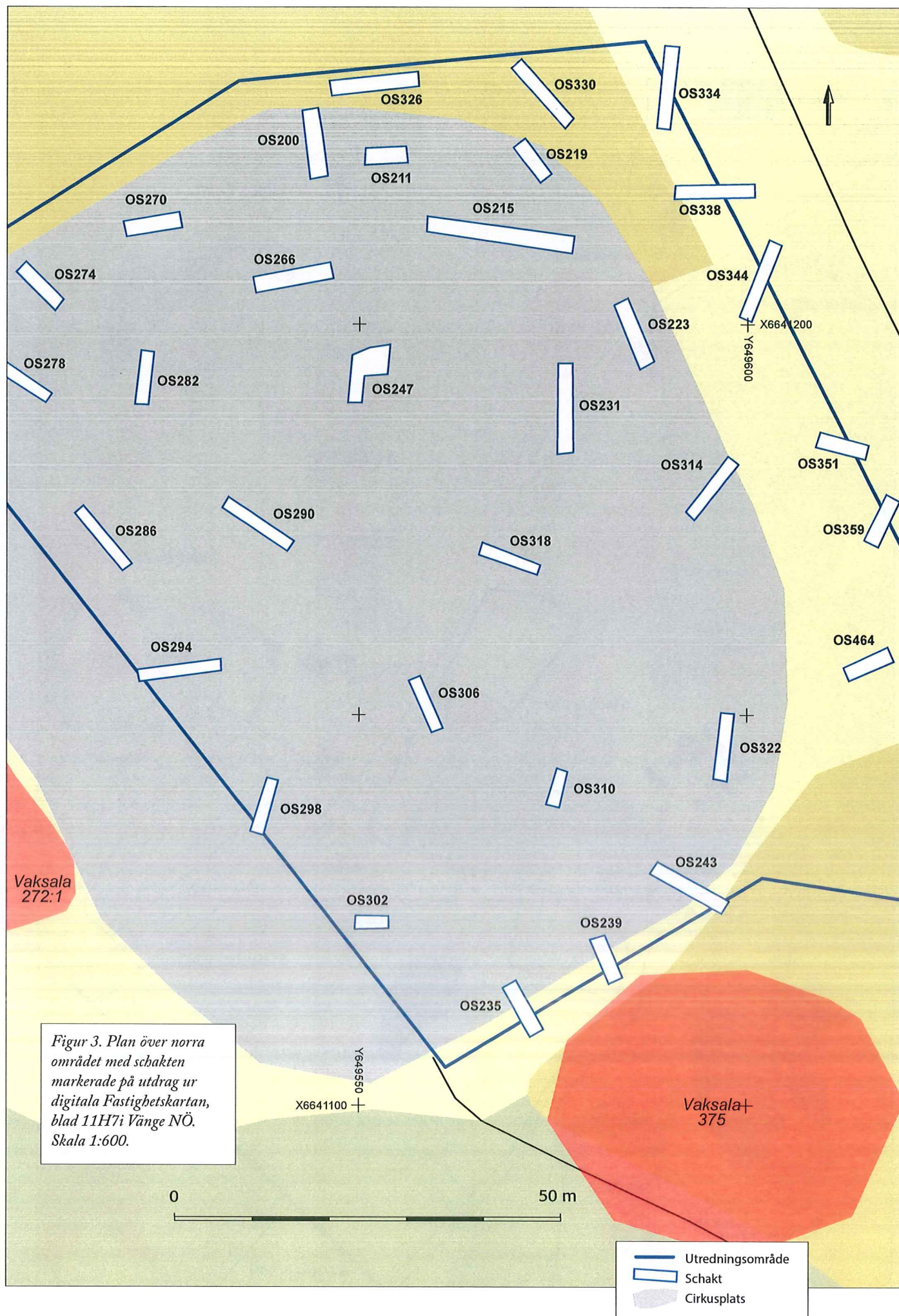
Bilaga 3. Fyndtabell

Fyndnr	Material	Sakord	Antal	Vikt, g	Fragmenteringsgrad	Anmärkning
1	Koppar	Mynt	1	4	Intakt	Präglingsår 1724
2	Cu-leg	Bleck	1	3	Fragment	Osäker datering
3	Cu-leg	Bleck	1	2	Fragment	Osäker datering
4	Cu-leg	Bleck	1	5	Fragment	Osäker datering
5	Cu-leg	Sölja	1	6	Fragment	Efterreformatorisk–nyare tid

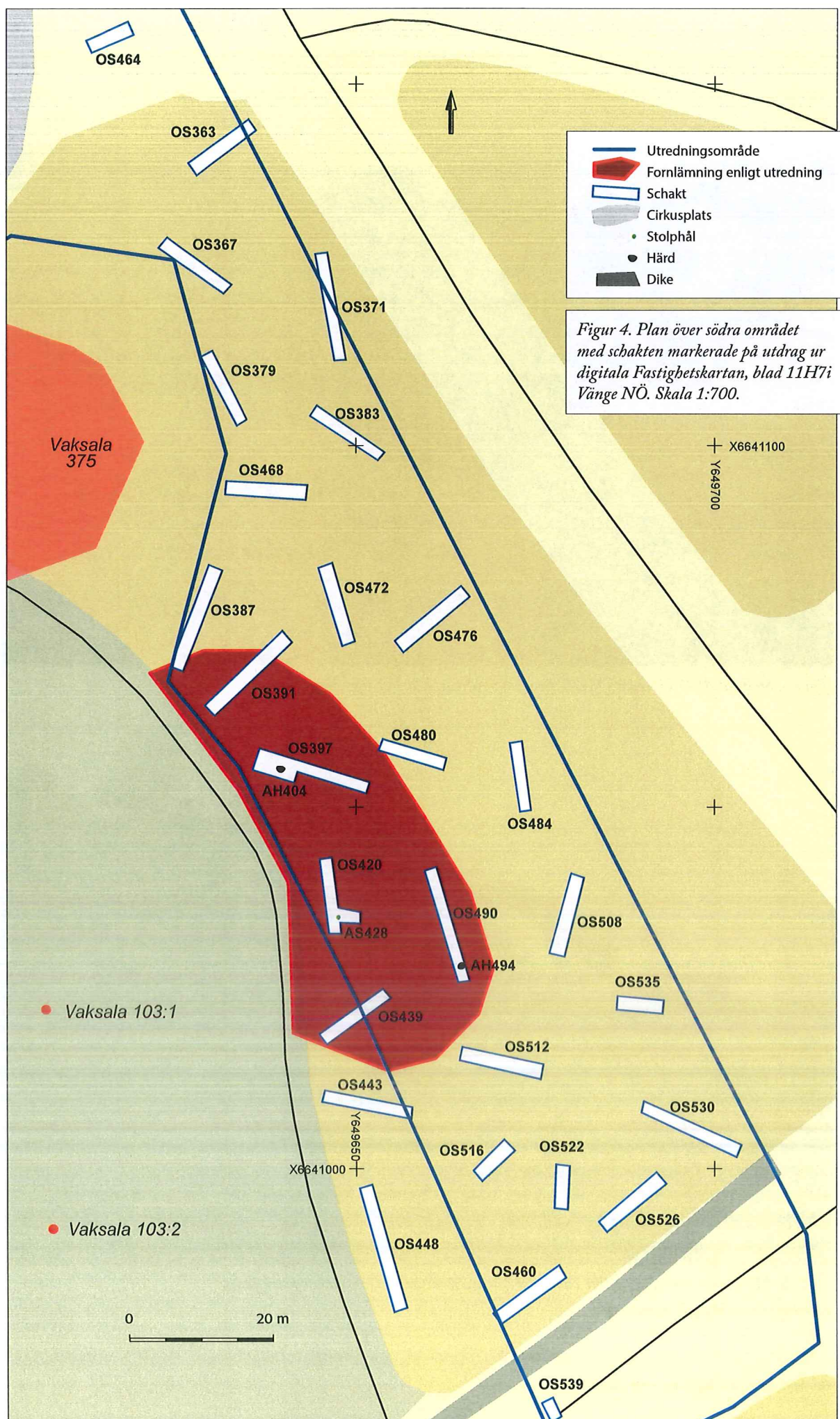

Figur 1. Läget för utredningen markerat på utdrag ur Terrängkartan 620 Uppsala.
Skala 1:50 000.

Figur 3. Plan över norra området med schakten markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan, blad 11H7i Vänge NÖ. Skala 1:600.

Figur 5. Stolphål AS428 i schakt OS420. Foto från sydväst: Maria Lingström.

Figur 6. Maskin och arkeolog i arbete i området där nya förhistoriska lämningar påträffades. Foto från norr: Magnus Lindberg.